

Aquarel: Maria Pinke

Treynas / Ardèche

Leven in de bergen

De Longo maï boerderij Treynas ligt in het departement Ardèche, op een hoogte van 1000m niet ver van de bron van de Loire, aan de rand van het Centraal Massief. De hele natuurlijke omgeving inspireert ons tot veel autonomie. Ons bedrijf is gebaseerd op veelzijdige landbouw, veeteelt en bosbouw.

Het land rond Treynas heeft nooit kunstmest of pesticiden gekend. De boeren vroeger konden dat niet betalen en wijzelf zijn altijd tegen het gebruik van dergelijke producten geweest. De grondbewerking van de akkers en de tuinen, zoals het ploegen, eggen, zaaien, aan-aarden en schoffelen, wordt gedaan met dierlijke trekkracht. We hebben zes trekpaarden (Comtois, Ardennen, Trait du Nord) en ook nog een pony voor de sfeer. Het oogsten van hooi en graan gebeurt met de trekker en bijbehorende machines. Dierlijke tractie speelt een belangrijke rol in het bos om het gekapte hout naar de wegen te slepen. Op de boswegen gebruiken we ook machines, zoals een speciale bostractor. We besteden bijzondere aandacht aan de manier waarop we met het bos omgaan. De houtkap wordt niet bepaald door de hoeveelheid en het soort hout dat uit een gebied moet worden gehaald: we kappen wat volgens ons het minst schadelijk is voor de duurzaamheid van het bos. Als we dat gedaan hebben, kijken we of het nodig is om op

een ander perceel verder te gaan om in de behoeften van het komende jaar te voorzien. Een derde van het bos van Treynas bestaat uit naaldbomen (douglasspar, ceder, spar, enz.) die in de jaren '70 zijn geplant. Naast het oogsten van hout richten we ons ook op het uitdunnen van het bos en het maken van open plekken om de vestiging te stimuleren van inheemse soorten die in de buurt groeien (kastanje, es, spar, eik, grove den, lijsterbes, elsbes, kers, populier, wilg en vele andere). Het geoogste hout brengen we naar de opslagplaats en vandaar wordt het verwerkt tot stookhout, balken, timmerhout en schrijnwerkhout. Dit jaar willen we een nieuwe schuur bouwen om al deze houtwerkzaamheden onderdak te geven. Ook in de tuin vinden we deze aanpak van het beheersen van alle bezigheden die in de tuinbouw te vinden zijn, van zadenteelt tot groente inmaken. Sinds een jaar of twintig komen de meeste zaden die we gebruiken uit onze tuinen. Het voordeel is dat de meeste rassen zich geleide-

lijk hebben aangepast aan de bodem en het lokale klimaat. Ze zijn tamelijk resistent en productief geworden en hebben tegelijkertijd hun esthetische en smaakeigenschappen behouden. Ook maken we gebruik van uitwisseling door middel van zadenruilbeurzen met lokale en internationale tuiniers.

Diversiteit in alle bereiken

In de veeteelt houden we koeien (Vogezier, Jersey, Tarentaise) en een stier (Tarentaise). De kalveren worden pas met drie jaar geslacht. De kudde melkschapen voorziet ons ook van melk en vlees. Een deel van de melk wordt verwerkt tot boter, kaas en yoghurt. Daarnaast worden enkele varkens (huisvarkens en wolvarkens) voornamelijk gevoed met de restjes van onze maaltijden, groenteresten, wei van de kaasmakerij, graan en voederkool. De veehouderij is niet alleen nuttig om ons het hele jaar door te voeden, maar ook om de bodem te bemesten of om bepaalde percelen grasland of groenbemesting rechtstreeks te begrazen. Als je door

het gehucht loopt, is het bovendien onvermijdelijk een heleboel kippen, hanen en kuikens van verschillende grootte en rassen tegen te komen, voor goede eieren, goed vlees en ook voor het plezier van de ogen. We houden van deze grote verscheidenheid aan activiteiten die allemaal met elkaar samenhangen. Iedereen bij ons probeert zo goed mogelijk een globaal zicht op de hele boerderij te hebben. Ook het handwerk speelt een grote rol bij ons, natuurlijk het timmerwerk, maar ook houtdraaien, metselen, metaalbouw, lederwerk, mechaniek... Al deze activiteiten zijn een antwoord op de behoeften, maar ook op de wensen van elk van ons. Onze kinderen of die van gasten kunnen als ze er zin in hebben met alles meedoen. Voor ons is het essentieel onze passies ruimte te geven en ook om ze aan de volgende generatie door te geven. Deze aanpak betekent geen zoektocht naar autarkie, we ontmoeten graag mensen, we willen en kunnen niet alles zelf doen. Door anderen, binnen en buiten het netwerk van Longo maï, vrienden of vakmensen (of beide) te vragen ons te helpen bij de een of ander werkzaamheid, onderhouden we ook zeer veel relaties en die verrijken ons.

Netwerken

In alle domeinen waarop wij actief zijn, ontvangen we vooral jonge mensen die hun neus in iets nieuws willen steken, die hun kennis willen verdiepen of die bij ons stage lopen in het kader van hun officiële opleiding. Samen met anderen organiseren we ook kampen om met een grotere groep mensen het werk in de bossen uit te voeren. Dit doen we zowel in onze eigen bossen als daarbuiten, bijvoorbeeld in Notre-Dame-des-Landes in de Bretagne, het gebied dat kon worden gered van de aanleg van een vliegveld door daar jarenlang actie tegen te voeren. De deelnemers aan deze kampen komen soms van ver (Mexico, Spanje, Duitsland...) en voor hen bieden zulke evenementen een goede gelegenheid elkaar te leren kennen. Ook zo ontstaan netwerken van mensen die zich inzetten voor biodiversiteit en sociale kwesties. De laatste twaalf jaar maken we deel uit van het Franse Netwerk Alternatief Bosbeheer dat tot doel heeft duurzaam bosbeheer en korte verwerkingsketens te bevorderen. In dit kader vinden bij ons ook stages plaats op het gebied van tractie met dieren. Nog steeds in dezelfde dynamiek hebben drie vrienden een kruidenierswinkel geopend die biologische en lokale producten aanbiedt in de dichtstbijzijnde stad. Ook wij maken deel uit van dit project dat producenten, kopers en partners samenbrengt en de lokale banden versterkt.

Paco Merlhiot

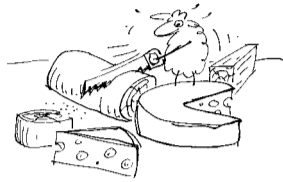
Oekraïne

Een prachtige winkel

Al bij de eerste contacten tussen de mensen van Longo maï en een groep jongeren uit Transkarpatië droomden we samen over de mogelijkheden door een lokale economie nieuwe perspectieven te creëren.

Jarenlang zijn we bezig geweest met het opzetten van concrete projecten in dit bergachtige deel van de Oekraïne, op zowel educatief, cultureel als ambachtelijk niveau. Doorzettingsvermogen, geduld, een beetje geluk, een goede strategie en een groot netwerk van vrienden waren onontbeerlijk om een deel van onze ideeën te realiseren. Nu hebben we, vooral dankzij de kaasmakerij in het dorp Nizjné Sélisjtsjé, het lot van deze vallei op bescheiden wijze kunnen veranderen. Een recente krantenkop luidde: "Longo maï is erin geslaagd een depressief dorp om te vormen tot een succesverhaal. Een voorbeeld voor alle dorpen!" En dit is gelukt door het herwaarderen van het traditionele handwerk, in combinatie met de Zwitserse kennis van kaasmaken. In de streek houden de mensen koeien, ze maaien het gras met de

zeis en laten het hooi op natuurlijke wijze drogen. Gemolken wordt er met de hand. De melk wordt aan de kaasmakerij verkocht tegen een vaste en

meer dan redelijke prijs en tot verschillende kaassoorten verwerkt. Met deze kaas hebben we een niche-markt veroverd. Tot ver buiten Transkarpatië is de kaasmakerij bekend geworden en voor toeristen is een bezoek aan het bedrijf een geliefd uitstapje geworden. Op deze golf van succes begonnen we vijf jaar geleden na te denken over hoe we dit kaasbedrijf kunnen aanpassen aan de wereld van morgen. Hoe gaan we om

met de concurrentie van de supermarkten? Welke voor- en nadelen brengt de globalisering? Richten we ons al naar de Europese Unie en haar nieuwe normen? Wat doen we met namaakproducten? Hoe kan je een oorlog vermijden? Hoe kan de plattelandsvlucht, de emigratie worden voorkomen? Hoe kunnen we ons aanpassen aan de klimaatveranderingen?

Gezien de omvang van deze vragen was ons antwoord pragmatisch en aangepast aan onze mogelijkheden. We stelden ons een winkel voor met lokale producten van boeren en ambachtslieden, die traditioneel ecologisch werken. We wilden alle smakvolle specialiteiten uit alle hoeken van dit land bij elkaar brengen. 22 producenten binnen een straal van 150 km rond Nizjné Sélisjtsjé hebben nu 200 verschillende producten uitgesteld in deze winkel. De producten zijn geselecteerd op hun kwalitatieve, ecologische en sociale waarde. De boer of boerin moet zelf bij de productie betrokken zijn. Het product hoeft niet specifiek afkomstig te zijn van 'biologische' landbouw. We weten al te goed dat er in alle seizoenen biologische tomaten te koop zijn, maar zulke productiemethodes zijn eerder een ramp dan een redding voor de planeet.

Flyer voor de winkel Selitske Rakash

Op 12 september 2020 hebben we, hoewel in het midden van de coronacrisis, enthousiast de winkel 'Selitske Rakash' ingehuldigd. Inna, de jonge manager zegt het 't best: "Onze doelstellingen: hoop teruggeven, praten over een collectieve en veerkrachtige economie, de opwarming van de aarde aanpakken met oplossingen en niet met angsten. Ik nodig u uit om ons te komen opzoeken of als u ver weg bent, op zoek te gaan naar soortgelijke experimenten in uw eigen buurt."

Oreste del Sol

Tijdgeest

Agrarische noodtoestand

Als een dichte mist heeft de coronacrisis alle mogelijke thema's die ons betreffen aan het zicht van het publieke debat onttrokken. De fundamentele kwesties van onze samenleving zijn op de lange baan geschoven. Dat geldt ook voor de manier waarop ons voedsel wordt geproduceerd.

Op de kleinschalige boerderij Le Montois in de Zwitserse Jura speelt de schapenhouderij een belangrijke rol. Het ras 'Roux de Berne' levert een mooie bruinrode wol en kan goed tot breiwool worden verwerkt.

Vandaag de dag wordt de voedselproductie gedomineerd door de agro business en gepromoot door een landbouwbeleid dat monoculturen en bio-industrie op steeds grotere schaal bevoordeelt. Gezondheidsrisico's rond voedsel herhalen zich jaar na jaar, zoals de gekkekoeienziekte, de vogelgriep, de varkenspest en het schandaal van met fipronil besmette eieren, om nog maar te zwijgen van de mogelijke, nog weinig onderzoch-

te effecten van de bestrijdingsmiddelencocktails die we met groenten en fruit consumeren. Bovendien draagt het huidige voedselsysteem bij aan bijna 50% van de wereldwijde uitstoot van broeikasgassen. Veel wijst erop, dat de opkomst van het coronavirus ook te wijten is aan de proliferatie van de industriële landbouw, in combinatie met de urbanisatie. Het terugdringen van natuurlijke levensruimte verdrijft dieren

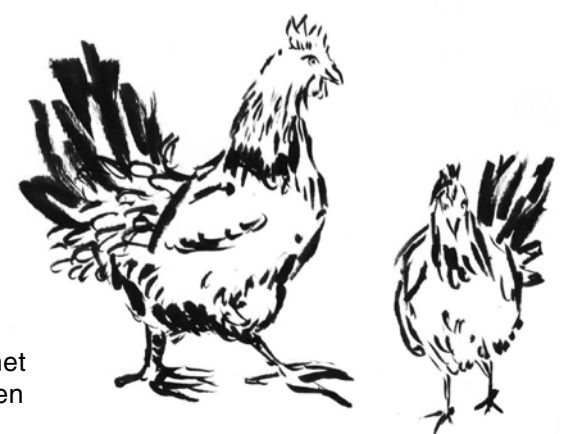
uit hun eigen, afgezonderde omgeving. Ze vestigen zich meer en meer in de door mensen bewoonde gebieden en breiden zich daar uit, met in hun bagage hun natuurlijke medebewoners, de virussen. De bio-industrie met enorme massa's dieren per begrensd oppervlakte zijn een makkelijke prooi en bieden de gelegenheid tot mutatie en verbreiding. En zo komen ook de mensen in aanraking met virussen die thuishoren op dieren die we eigenlijk nooit zouden moeten zien.

Belangrijke referenda

In het niet al te verre verleden gebruikte de landbouw natuurlijke grondstoffen, creëerde ecologische kringlopen en droeg bij aan de biodiversiteit. Het huidige agro-industriële model vervuult de bodem, de lucht en het water en verbruikt bijna vijf keer meer calorieën dan dat het produceert. De pesticiden en antibiotica die worden ingezet, brengen de gezondheid van boeren en landarbeiders - en de consumenten van besmet voedsel - in gevaar. Zwitserland is een van de landen met het hoogste gebruik van pesticiden per vierkante meter landbouwgrond. Het is dan ook niet verwonderlijk dat in steeds meer gemeenten sporen van pesticiden in het drinkwater worden aangetroffen

die boven de toegestane normen liggen. Twee referenda zullen in juni plaatsvinden: "Voor een Zwitserland zonder synthetische pesticiden" en "Voor schoon drinkwater en gezond voedsel - Geen subsidies voor het gebruik van pesticiden en profylactische antibiotica". Het succes van zelfs een van deze twee stemmingen kan belangrijke veranderingen in het Zwitserse landbouwbeleid teweegbrengen. Dat is hoognodig, gezien de milieuvervuiling, het verlies van de biodiversiteit en de vergiftiging van grond en water. Toegegeven, beide voorstellen zijn tamelijk radicaal en voor een deel moeilijk in korte tijd om te zetten. Maar de gevolgen van het Zwitserse en Europese landbouwbeleid zijn catastrofaal. Waar wachten we op om in actie te komen en de prioriteit bij humanere productiemethoden te leggen die goed voedsel voor ons en ook voor toekomstige generaties garanderen? We moeten ons eindelijk realiseren dat de agrarische noodtoestand deel uitmaakt van de klimaatnoodtoestand!

Raymond Gétaz

Tekening: Maria Pinke

Roemenië

Grootschalige landroof

In het Harbachtal in Transsylvanië leven op de Oude Molen in het dorpje Hosman onze vrienden Jochen, Gabi, Vicky, Marie, Aaron en Noah. Sinds geruime tijd observeren ze de aanwezigheid van agro-business investeerders die op grote schaal land opkopen.

Sinds een paar jaar zien we iets dat vroeger nooit in dit landschap heeft bestaan: kilometerslange elektrische afasteringen. Ze worden daar neergezet door landbouwinvesteerders die sinds het begin van de jaren 2000 in de regio duizenden hectaren land kopen en/of pachten.

Dit proces verliep aanvankelijk geleidelijk, maar nu is in sommige dorpen in de vallei meer dan 75 procent van de beschikbare landbouwgrond in handen van enkele bedrijven met overwegend internationaal kapitaal. Het unieke landschap dat ooit door de samenwerking van een hele dorpsgemeenschap in de loop der eeuwen is ontstaan, is nu het monopolie van enkele bedrijven geworden. Op initiatief van Vicky en met de hulp van vele vrijwilligers hebben we afgelopen zomer 250 km en 3.000 hectare aan hekken afgelopen om vast te leggen hoeveel er omheind is en wat de gevolgen zijn voor de flora, de fauna, de mensen en het land. Medio augustus was er een bijeenkomst met het WWF en andere milieu-ngo's; de presentatie van de gegevens zorgde voor pure afschuw. Nu onderzoeken we wat de juridische situatie is en wie er achter welke bedrijven zit.

Een aantrekkelijke investering

"Roemenië is het land waar nog grote reserves aan land zijn. We moeten nu profiteren zolang we nog land kunnen krijgen tegen deze prijzen", zegt Theo Häni in de Arte-documentaire "The Bio-Illusion" die in 2014 werd uitgezonden.

Häni is een voormalige investeringsbankier die grote stukken land in de regio heeft opgekocht voor investeerders. Hij voegt eraan toe dat

Marie is sinds een jaar in Hosman. Met de melk van de geiten maken zij en Gabi lekkere kaasjes, zowel voor de verkoop als voor eigen gebruik.

investeerders kunnen vertrouwen op twee bronnen van winst: "Aan de ene kant wordt een stijging van de waarde van de investering praktisch gegarandeerd door de prijsstijging van de grond. Aan de andere kant voegen we door het beheer van dit land waarde toe en halen we er een contant rendement mee. Deze combinatie maakt de investering erg aantrekkelijk."

Hoewel de grondprijzen ook in Roemenië zijn gestegen, blijven de lage bedrijfs- en loonkosten hoge winstmarges garanderen. En dan zijn er de hoge landbouwsubsidies, die eigenlijk de kleinschalige Roemeense landbouw en de plattelandsbevolking zouden moeten ondersteunen. In feite zijn het echter juist deze grote landbouwbedrijven die het grootste deel van de subsidies innen.

Welke toekomst voor de dorpen?

De kleinschalige landbouw wordt praktisch niet gewaardeerd en ondersteund door het overheidsbeleid. Het gehele Europese beleid is gericht op de liberalisering van de grond-, landbouw- en voedselmarkten. Veel jongeren hebben de dorpen verlaten om in de steden en in het buitenland te werken. Sinds 2007 is meer dan een kwart van de Roemeense bevolking geëmigreerd. Bij gebrek aan vooruitzichten zijn de dorpelingen blij met de injectie van geld uit de verkoop van de grond die ze zelf niet meer kunnen bewerken. Als gevolg daarvan wordt de relatie van de dorpsgemeenschappen met het landschap en het land steeds zwakker. Landvlucht en landroof versterken elkaar en brengen de toekomst van hele regio's in gevaar.

Met deze grootschalige opkoop van land stijgen de grondprijzen zo sterk, dat geen enkele kleine boer meer in staat is land te kopen. Bovendien bieden deze grootschalige bedrijven zeer weinig arbeid. Ook hierdoor wordt het platteland beroofd van ontwikkelingsperspectieven.

Roemenië is de thuisbasis van bijna een derde van alle landbouwbedrijven in de EU. 98 procent daarvan heeft een oppervlakte van minder dan 10 hectare; toch produceren ze meer dan 25 procent van het voedsel van het land. Dit omvat niet de productie voor eigen gebruik. Echter, slechts 0,5 procent van de bedrijven heeft bijna de helft van het land in handen. Deze toenemende landroof vormt een uiterst zorgwekkende bedreiging voor de samenleving als geheel. Het land, de natuurlijke bronnen, de financiële middelen en de informatie daarover worden geleidelijk aan door een steeds kleiner aantal mensen beheerst.

Steeds weer: David tegen Goliath

Het verdwijnen van kleine boeren in het Harbachtal zal onvermijdelijk leiden tot het uitsterven van de landbouwtradities. In de afgelopen jaren hebben meerdere mensen geprobeerd om alternatieve bronnen van inkomsten te ontwikkelen door middel van ecotoerisme. Maar zelfs dit perspectief dreigt te worden vernietigd door de ongelijke machtsverhoudingen. Er is een duidelijke tegenstrijdigheid in de manier waarop reclame wordt gemaakt voor de regio en de hekken rond gebieden van 500 hectare met bossen, beekjes, moerassen, boomgaarden, historische wandelpaden, akkers en weilanden. Kleinschalige landschappen gegroepeerd in maismonoculturen. Landmachines zo breed als de dorpsstraten. En enorme kuddes runderen die als biologisch geproduceerd vlees op de Europese markt komen. Deze praktijken dreigen snel en onomkeerbaar de ecologische en culturele rijkdom van deze regio te vernietigen.

Marie Burgun

Spinnerij van Chantemerle

Een nieuw dak

Afgelopen zomer kreeg het woongedeelte van de spinnerij van Chantemerle een nieuw, geïsoleerd dak. Mensen uit meerdere coöperaties en vrienden uit de buurt hielpen mee.

Het is gewoon onmogelijk in driehonderd woorden het verhaal te vertellen van een bouwklus die ruim twee maanden heeft geduurd.

Ik laat het dus aan uw verbeelding over om de ups en downs te bedenken in een situatie waarin steeds wisselende samenstellingen van mensen van verschillende leeftijd die verschillende talen spreken, een bewoond huis van zijn dak ontdoen. En zo grondig, dat de spinnerij een tijdlang leek op een gigantisch poppenhuis.

Ik zou lang kunnen praten over elk van de etappes die we hebben doorstaan om dit huis te renoveren. Ik vind het een heerlijk huis, vanwege de vele kromme hoeken en de in elkaar gegroeide daken. Het opzetten van de steigers was al een avon-

tuur, het werd een kasteelachtig kunstwerk.

Bij de sloop van het oude dak moesten we kiezen welke materialen hergebruikt konden worden (de oude balken en de golfplaten - al is het maar om het stookhout in de winter te bedekken) en welke direct naar de vuilnisbelt gingen (glaswol en alles wat van gips is gemaakt).

En dat zijn dan de praktische zaken die te vertellen zijn. Ik zou het ook nog kunnen hebben over het rare gevoel, de meeste tijd als enige vrouw tussen mannen te werken. In ieder geval dank aan de drie vrouwen van de "Ecole des Renardes"* die een tijdlang meegeholpen hebben, net als de dakdekker, die met zijn enorme snelheid ons veel problemen heeft bespaard.

Behalve onder het dak werd ook binnenshuis de isolatie vernieuwd. Anne en Valentine waren hier onvermoeibaar mee bezig.

Eveneens een grote dank aan degenen die de keuken en het huis hebben gerund in deze buitengewone tijd.

Ik denk dat alle betrokkenen op een bepaald moment een grens bereikten. De rest was een uitdaging. Maar uiteindelijk belandde alles op zijn

plaats voor het begin van de winter en is het huis warmer dan ooit.

Jana Carpaneto-Schoeningh

*zelfgeorganiseerde school die met concepten van Montessori, Steiner, Freinet e.a. in alle opleidingen het contact met de natuur centraal stelt.

Zwitserland

In beweging!

Elke dag ontmoeten wij, van de coöperatie Le Montois in de Zwitserse Jura, mensen die zich inzetten voor het leven in onze regio. Hier volgt een kort overzicht van de lopende projecten en initiatieven.

Als je naar Undervelier gaat, in de Zwitserse Jura, denk je misschien dat het een klein dorp is zoals zoveel andere. Vergissing! Dit dorp bruist van activiteiten en niet alleen omdat wij hier sinds 1987 wonen en natuurlijk iedereen kennen.

In het centrum van het dorp is het café van de Croix-Blanche erg populair. De grote concertzaal is er vorig jaar gerenoveerd en hier kunnen fantastische muzikavonden en feesten plaatsvinden. Afgelopen zomer werd er bijvoorbeeld een festival voor alle bewoners van het dorp gehouden. De sfeer was prima en het was een goede gelegenheid elkaar te ontmoeten. Op enkele meters van de bistro ligt het voormalige Hôtel du Pichoux, nu de naam van het collectief dat drie jaar geleden dit gebouw kocht en zich er installeerde. Gemeenschappelijke maaltijden, collectieve bouwklussen en talrijke solidariteitsactiviteiten vormen de essentie van hun project.

Een deel van het gebouw is afge-

staan aan een groep vrijwilligers die hier een winkel runt.

Collectief bouwen en eten

Het is een kruidenierswinkel die bulkproducten verkoopt, voornamelijk lokaal en biologisch. Er is ook een koffiehoeke, die erg populair is bij de lokale bevolking. Hier kunnen we elkaar ontmoeten in een warme en gastvrije ruimte. Kijken we naar de streek buiten Undervelier, dan moeten we eerst over de Cantine in het stadje Delémont vertellen. De vereniging is gevestigd in de voormalige kantine van de Von Roll-fabriek, maar dit bedrijf heeft de huurovereenkomst opgezegd. De rechtszaak om dit besluit aan te vechten is gevoerd van de kantonale rechtbank tot aan het Federale Hof. Helaas zonder het gewenste resultaat. De mensen van de Cantine zoeken nu dringend een nieuwe locatie om hun vele activiteiten voort te zetten. Ze overwegen eventueel ook iets te kopen, om het project een vaste basis te geven.

En dan bestaat Vauffrey nog, een dorp in de Franse Jura waar een klein collectief zich heeft gevestigd in een groot huis. De bouwwerkzaamheden gaan door (en daarvan zijn er genoeg), evenals de uitwisselingen met de Cantine, de Montois en de Pichoux. Zo hebben we de afspraak dat we elke 3de van de maand afwisselend bij een ander collectief gaan eten. De bijzondere gezondheidsomstandigheden van het jaar 2020 zijn het belangrijkste obstakel geweest voor de directe uitwisseling tussen deze collectieven en alle andere vrienden die in de Jura wonen. Maar we zijn en blijven met z'n allen in beweging!

Sylvia Di Luzio

Het hout van de gekapte rij oude populieren wordt gebruikt om een nieuw dak op het oude woonhuis van de Mas de Granier te zetten.

Crau

Planten tegen de spuit van de buurman

In 1990 vestigden we ons op de Mas de Granier in St. Martin de Crau. Sinds die tijd proberen we traditionele boerenpraktijken en agro-ecologie op onze boerderij te bevorderen, maar in de omgeving groeit de industriële landbouw gestaag door. Op naburige gronden zien we steeds modernere kassen verschijnen en in de industriële boomgaarden worden aan de lopende band pesticiden en andere chemische middelen ingezet. Mas de Granier is een oase in dit vreemde moderne landschap. Maar de pesticidenwolken die uit de spuiten van onze burens komen, stoppen niet bij de grenzen van het terrein. We zien ze opstijgen in de lucht waar ze zich in de atmosfeer verspreiden. We ruiken ze vaak voor het huis in de vroege ochtend, tussen de koffie en het vertrek naar school. Dus besloten we om de hoge, maar smalle rij populieren die ons van de naburige boomgaarden scheidden, te kappen en in plaats daarvan een dichte, beschermende haag te planten. De bomen werden na het kappen gezaagd met behulp van een mobiele zaag van een vriend. Zo kon

alles op de boerderij zelf worden verwerkt. We hebben er genoeg planken uitgehaald voor de komende renovatie van het dak van het huis. Het geeft een fijn gevoel goed gebruik te maken van zo'n lokale bron! Sindsdien hebben we het kanaal dat aan het perceel grenst, schoongemaakt en uitgediept. Daarnaast hebben we een paar meter van onze kostbare weide opgeofferd om genoeg grond te hebben voor de brede haag. De zaailingen komen eind januari aan, zodat de haag al in het komende voorjaar kan wortelen. We planten een dubbele lijn met een veertigtal soorten, speciaal uitgezocht om een grote biodiversiteit te scheppen, die insecten en vogels aantrekt, en om een dik gordijn van vegetatie te bieden op verschillende hoogtes. Inheemse struiken, kleurrijk gebladerte en majestueuze bomen zullen over een paar jaar een prachtige heg vormen en de zonsondergang verfraaien. Laten we hopen dat de burens dan ook biologisch zijn gaan verbouwen. Dan hebben we alles gewonnen.

Mathieu Espère

Samen koken voor de collectieve maaltijden

Colofon

Het Nieuws uit Longo maï verschijnt drie keer per jaar

Hoofdredactie: Babette Stipp

Productie: Elke Furet, Ieke Dekker

Druk: Druckwerk 14, Dargun

Contactadres:

Stichting Pro Longo maï

Amerbos 528

1025 XT Amsterdam

Tel. 06 28 45 17 62

IBAN: NL86INGB0000314983

info@longomai.nl - www.longomai.nl

Le Montois, CH-2863 Undervelier

Tel. 0041 32 42 65 971

Grange neuve, F-04300 Limans

Tel. 0033 492 73 05 98

Hof Ulenkrug, Stubbendorf 68

D-17159 Dargun

Tel. 0049 39959 23881

Hof Stopar, Lobnik 16

A-9135 Eisenkappel

Tel. 0043 4238 8705

Mecklenburg-Vorpommern

Laatste voorbereidingen

Sinds jaren zijn we op Hof Ulenkrug bezig met de omschakeling naar energieverbruik uit duurzame energiebronnen. Er liggen PV-panelen op het dak van de koestal en we hebben bovendien zonnecollectoren die samen met een houtvergasser het water voor de verwarming en het huishouden verwarmen. De omschakeling moet compleet worden met het in gebruik nemen van een kleine windmolen van 30 m hoog. Vijf jaar geleden hebben we er een tegen de ijzerprijs op de kop kunnen tikken en zijn sindsdien bezig geweest met reparatie, vergunningen, het leggen van kabels, enz. Eind januari wordt de windmolen opgesteld. Vandaar dat we de mast van tevoren een kleine schoonmaakbeurt hebben gegeven.

